

Dosarul nr. 2ra-1727/22

2-19106763-01-2ra-09122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – A. Ciubotaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Smochin Marcel și de către avocatul Croitor Alexei în interesele lui Smochin Marcel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel către SRL ”Samaltis-Lombard” cu privire la încasarea prejudiciului material, încasarea penalității legale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 24 septembrie 2021,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2019, Smochin Marcel a depus cerere de chemare în judecată către SRL ”Samaltis-Lombard” cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 590 lei, încasarea penalității legale în sumă de 4 483,80 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și compensarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 septembrie 2011, a încheiat cu SRL ”Samaltis-Lombard” contractul de amanet nr. 757090, iar în perioada anilor 2011-2017 a achitat regulat dobânda prevăzută de contract.

Ulterior, prin somația din 04 martie 2015, i s-a comunicat faptul că s-au schimbat regulile de activitate a casei de amanet și ar urma să fie inclusă o clauză, privind încasarea penalității de 0,5% în cazul achitării tardive a dobânzii și că urmează să se prezinte la sediul pârâtei pentru reîncheierea contractului.

Nefiind de acord cu noile condiții oferite, reclamantul nu s-a prezentat la adresa indicată și a continuat să achite dobânda conform condițiilor inițiale.

La efectuarea achitării lunare a dobânzii, la 13 martie 2017, angajatul SRL ”Samaltis-Lombard” a perceput suma de 590 lei cu titlu de penalitate, iar prin răspunsul din 11 mai 2017, Agenția pentru Protecția Consumatorilor i-a comunicat reclamantului că trebuie să se adreseze cu o reclamație în forma scrisă către agentul economic, iar în cazul în care revendicările nu vor fi soluționate, să depună o reclamație în adresa Agenției.

Astfel, la 10 martie 2017, Smochin Marcel a înaintat o reclamație către SRL "Samaltis-Lombard", iar la 23 mai 2017, a primit un răspuns prin care agentul economic a refuzat satisfacerea cerințelor, comunicându-i că procentul și penalitățile au fost calculate corect.

Ulterior, prin cererea din 28 decembrie 2017, Smochin Marcel a informat SRL "Samaltis-Lombard" că clauza privind penalitatea de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere este abuzivă și contrară normelor de drept. Răspuns la cerere nu a primit.

La 10 septembrie 2020, Smochin Marcel a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Samaltis-Lombard" cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 100 lei, încasarea penalității legale în sumă de 2 759 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și compensarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 septembrie 2011, a încheiat cu "Samaltis-Lombard" SRL contractul de amanet nr. 757090, iar în perioada anilor 2011-2017 a achitat regulat dobânda prevăzută de contract.

Ulterior, prin somația din 04 martie 2015, i s-a comunicat faptul că s-au schimbat regulile de activitate a casei de amanet și ar urma să fie inclusă o clauză, privind încasarea penalității de 0,5% în cazul achitării tardive a dobânzii și că urmează să se prezinte la sediul pârâtei pentru reîncheierea contractului.

Nefiind de acord cu noile condiții oferite, reclamantul nu s-a prezentat la adresa indicată și a continuat să achite dobânda conform condițiilor inițiale.

La efectuarea achitării lunare a dobânzii, la 11 decembrie 2017, angajatul SRL "Samaltis-Lombard" a perceput suma de 100 lei cu titlu de penalitate.

Prin cererea din 28 decembrie 2017, Sochin Marcel a solicitat SRL "Samaltis-Lombard" restituirea sumei de 100 lei și repararea prejudiciului moral, însă răspuns la cerere nu a primit.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 15 martie 2021, cererile de chemare în judecată au fost conexe într-o unică procedură cu nr. 2-12020/19.

La 10 septembrie 2020, Smochin Marcel a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Samaltis-Lombard" cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 500 lei, încasarea penalității legale în sumă de 13 345 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și compensarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 septembrie 2011, a încheiat cu "Samaltis-Lombard" SRL contractul de amanet nr. 757090, iar în perioada anilor 2011-2017 a achitat regulat dobânda prevăzută de contract.

Ulterior, prin somația din 04 martie 2015, i s-a comunicat faptul că s-au schimbat regulile de activitate a casei de amanet și ar urma să fie inclusă o clauză, privind încasarea penalității de 0,5% în cazul achitării tardive a dobânzii și că urmează să se prezinte la sediul pârâtei pentru reîncheierea contractului.

Nefiind de acord cu noile condiții oferite, reclamantul nu s-a prezentat la adresa indicată și a continuat să achite dobânda conform condițiilor inițiale.

La efectuarea achitării lunare a dobânzii, la 23 octombrie 2017, angajatul SRL "Samaltis-Lombard" a perceput suma de 500 lei cu titlu de penalitate.

Prin cererea din 28 decembrie 2017, Smochin Marcel a solicitat SRL "Samaltis-Lombard" restituirea sumei de 500 lei și repararea prejudiciului moral, însă răspuns la cerere nu a primit.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 30 iunie 2021, cererea de chemare în judecată a fost conexată la cauza civilă cu nr. 2-12020/19.

La 20 septembrie 2021, reclamantul Smochin Marcel și-a concretizat pretențiile din cererile către SRL "Samaltis-Lombard", solicitând: - încasarea prejudiciului material în sumă de 590 lei (conform bonului 0015 din 13.03.2017) și a sumei de 4 483,80 lei, cu titlu de penalitate legală conform art. 32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor; - încasarea prejudiciului material în sumă de 100 lei (conform bonului 0007 din 11.12.2017) și a sumei de 2 759 lei, cu titlu de penalitate legală conform art. 32 alin.(1) din Legea privind protecția consumatorilor; - încasarea prejudiciului material în sumă de 500 lei (conform bonului 0001 din 23.10.2017) și a sumei de 13 345 lei, cu titlu de penalitate legală conform art. 32 alin.(1) al Legii privind protecția consumatorilor; - încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral; - încasarea cheltuielilor judiciare.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 24 septembrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel către SRL "Samaltis-Lombard" cu privire la încasarea prejudiciului material, încasarea penalității legale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare, a fost respinsă.

La 25 octombrie 2021, Smochin Marcel a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 24 septembrie 2021, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, s-a respins apelul declarat de Smochin Marcel, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 24 septembrie 2021.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că soluția instanței de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, reieșind din conținutul și forma contractului din 23 septembrie 2011, clauza privind încasarea penalității de întârziere nu poate fi declarată abuzivă, ca nefiind discutată și impusă unilateral, deoarece, contractul nu mai produce efecte juridice, iar prin încheierea contractului de gaj cu SRL "Samaltis-Lombard" din aceeași dată, Smochin Marcel și-a dat expres și explicit acordul asupra condițiilor de realizare de către intimată a plăților ce pot surveni din condițiile contractului.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că din materialele administrate la dosar, se atestă cert și fără echivoc că atât la momentul întocmirii buletinelor de amanet, cât și în decursul anilor 2011-2017, Smochin Marcel cunoștea despre regulile de activitate a casei de amanet și despre dreptul acesteia de a aplica penalități de întârziere. Cu toate acestea, acceptând condițiile impuse, nu și-a onorat obligațiunile ce-i revin.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, în cazul în care nu a fost de acord cu noile reguli de activitate, apelantul era în drept să rezilieze contractul sau să conteste acțiunile agentului economic, însă Smochin Marcel nu a făcut uz de acest drept, nu a demonstrat încasarea nejustificată a penalității de întârziere de 0,5% de către SRL "Samaltis-Lombard" și nu a anexat o confirmare a Agenției pentru Protecția Consumatorilor privind clauzele abuzive.

În context, instanța inferioară a remarcat că la materialele dosarului nu au fost anexate probe pertinente și concludente care ar confirma faptul că SRL "Samaltis-Lombard" i-a prestat lui Smochin Marcel servicii necorespunzătoare, ce ar atrage răspunderea civilă.

Suplimentar, Curtea de Apel Chișinău a menționat că, făcând achitări la 13 martie 2017, 23 octombrie 2017 și 11 decembrie 2017, adică după ce a recepționat somația

privind schimbarea regulilor de activitate ale casei de amanet, se prezumă că Smochin Marcel a manifestat buna-credință, acceptând condițiile impuse.

La 23 noiembrie 2022, avocatul Stici Roman, a depus cerere de recurs în interesele lui Smochin Marcel, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, solicitând casarea acesteia și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 24 septembrie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 27 decembrie 2022, Smochin Marcel a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, solicitând casarea acesteia și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 24 septembrie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererilor de recurs s-a invocat că instanța de apel, nu a apreciat corect și nu a elucidat pe deplin circumstanțele și probele administrate la dosar, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, fapt ce a dus la adoptarea unei soluții greșite.

Astfel, reiterând circumstanțele cu privire la încheierea contractelor de gaj și schimbarea unilaterală de către SRL "Samaltis-Lombard" a regulilor de activitate a casei de amanet, în privința încasării penalității de 0,5% în cazul achitării tardive a dobânzii, recurenții au menționat că prin acestea se demonstrează că intimata a prestat un serviciu necorespunzător, ceea ce atrage răspunderea civilă.

Suplimentar, recurenții au remarcat că biletul de amanet nr.AB 757090 din 23 septembrie 2011 nu prevede clauza privind penalitatea de 0,5% pentru achitarea tardivă a dobânzii, respectiv aceasta fiind considerată de drept clauza abuzivă, conform art.1077 alin.(1) din Codul civil.

De asemenea, recurenții au menționat că penalitatea legală în sumă totală de 20 587, 80 lei, a fost calculată conform prevederilor art.32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor.

La 30 ianuarie 2023, Smochin Marcel a înregistrat o cerere prin care a solicitat examinarea admisibilității recursului său, în ședință de judecată cu participarea părților.

Cu referire la prevederile art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022 a fost expediată părților în proces, la 20 octombrie 2022, prin poșta electronică. (f.d. 96, vol.II)

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil constată că, recursurile declarate de avocatul Croitor Alexei, la 23 noiembrie 2022, și, respectiv, de către Smochin Marcel, la 27 decembrie 2022, sunt în termen.

Cu referire la cerința recurentului de a examina cererea de recurs în ședință publică cu participarea părților, Completul ține să menționeze faptul că art. 444 din Codul de procedură civilă stabilește că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători poate decide invitarea unor participanți sau reprezentanți ai acestora pentru a se pronunța asupra problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs se examinează la etapa admisibilității, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme

de Justiție consideră inoportună examinarea acestei cerințe a recurentului la această etapă, or, examinarea admisibilității recursului fără participarea părților, în esență nu poate să afecteze accesul liber la justiție.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Smochin Marcel și de către avocatul Croitor Alexei în interesele lui Smochin Marcel, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța inferioară, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursurile declarate de Smochin Marcel și de către avocatul Croitor Alexei în interesele lui

Smochin Marcel.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Smochin Marcel și de către avocatul Croitor Alexei în interesele lui Smochin Marcel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas